

RESOLUTION
International Scientific Conference
“Interdisciplinary Perspectives on Knowledge”

On May 8, 2026, the “Ion Creangă” State Pedagogical University of Chișinău hosted, in mixed format, the International Scientific Conference “Interdisciplinary Perspectives on Knowledge”, carried out within research sub-program 040103.

The event brought together researchers, teaching staff, doctoral students, and practitioners from 5 countries: the Republic of Moldova, Romania, Kazakhstan, the United Arab Emirates, and Ukraine, gathered within a plenary session and three thematic sections: Section I – Science Education, Section II – Educational Sciences, Section III – Educational Psychology.

Total number of participants: 61;

Number of foreign participants: 20;

Number of papers presented and included in the proceedings: 48, of which 16 were authored by researchers from Romania, Kazakhstan, the United Arab Emirates, and Ukraine, and 3 papers were co-authored jointly with authors from the Republic of Moldova.

Following the presentations and debates, the following conclusions were reached:

In a world marked by accelerating technological, informational, and social transformations, understanding knowledge processes from an interdisciplinary perspective becomes an essential condition for grounding quality education. The International Scientific Conference “Interdisciplinary Perspectives on Knowledge” brought together researchers from the fields of science education, educational sciences, and educational psychology, who focused their attention on the relationship between curriculum, cognitive processes, and the psychological conditions of learning, shaping a unified analytical direction for the proceedings.

In the field of science education, the presentations highlighted dysfunctions in the alignment between curriculum, assessment, and effective learning, as well as the need for new operational models – such as assessment conceived as a cognitive cycle – capable of integrating stages of student thinking with specific types of assessment activities. Also discussed were the differentiated impact of handwriting and typing on cognitive processing, as well as the opportunities and risks of integrating artificial intelligence into the development of digital competences.

In the field of educational sciences, the papers presented shifted the focus toward applicability and concrete educational contexts: function-based intervention for self-stimulatory behaviors in autism spectrum disorders, visible learning as a self-regulation mechanism, the architecture of psychological safety in inclusive education, as well as interdisciplinary approaches drawing on linguistic, historical, and religious instruments to strengthen scientific thinking.

The educational psychology section brought to the forefront the psychological conditions of learning and development: emotional regulation, psychological security and resilience, and vulnerability to disinformation and conspiracist mentality. The research findings presented confirmed the protective role of media literacy and critical thinking, the dependence of learning on emotional balance and the quality of the socio-educational environment, and the importance of psychological security for the well-being and professional satisfaction of teaching staff.

It is worth noting that, beyond thematic diversity and the large number of authors, the proceedings are distinguished by unity: learning is understood as the result of the interaction between curricular structures, cognitive processes, and psychological conditions, while knowledge is understood as a complex process, dependent on the interaction between conceptual structures, educational contexts, and self-regulation mechanisms.

The following recommendations were formulated:

- To promote recent research findings on the relationship between curriculum, cognitive processes, and the psychological conditions of learning among teaching staff, trainers, and education policymakers, with a view to integrating them into current educational practice;
- To encourage the testing and validation of operational models of formative assessment centered on cognitive cycles, supporting the development of metacognition and autonomous regulation of learning;
- To strengthen, at the level of educational institutions, programs for developing critical thinking and media literacy as protective mechanisms against disinformation and conspiracist mentality;
- To develop and expand educational strategies for the psychological security and resilience of students, including those with special educational needs (SEN), as well as for the well-being of teaching staff;
- To promote the responsible integration of artificial intelligence and other digital technologies into the instructional process, with attention to their impact on cognitive processes and on the organization of knowledge;
- To strengthen national and international partnerships in the fields of science education, educational sciences, and educational psychology, facilitating the exchange of good practices among the Republic of Moldova, Romania, Kazakhstan, the United Arab Emirates, and Ukraine;
- To review and update initial and continuing teacher training programs – at the bachelor's, master's, and doctoral levels – to include interdisciplinary approaches centered on competences and on the psychological conditions of learning;
- To support the continuity of scientific research through the initiation of institutional, doctoral, and international collaboration projects reflecting current trends in the interaction between curriculum, cognition, and psychological security.

Adopted at the International Scientific Conference “Interdisciplinary Perspectives on Knowledge”, held in mixed format on May 8, 2026, by the “Ion Creangă” State Pedagogical University of Chişinău, with the participation of researchers, teaching staff, and doctoral students from the Republic of Moldova, Romania, Kazakhstan, the United Arab Emirates, and Ukraine.

On behalf of the Scientific Committee

Assoc. Prof. Mihail CALALB, PhD – “Ion Creangă” State Pedagogical University of Chişinău, Republic of Moldova

Assoc. Prof. Sergiu SANDULEAC, Dr. Hab. – “Ion Creangă” State Pedagogical University of Chişinău, Republic of Moldova

Carmen-Gabriela BOSTAN, PhD, Senior Researcher – National Center for Policies and Evaluation in Education, Bucharest, Romania

Mihail ŞLEAHTIŢCHI, Dr. Hab. – Moldova State University, Republic of Moldova

Gary PHEIFFER, PhD – Heriot-Watt University, Dubai, United Arab Emirates

REZOLUȚIE
Conferința științifică internațională
„Perspective interdisciplinare asupra cunoașterii”
„Interdisciplinary Perspectives on Knowledge”

La 8 mai 2026, la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a avut loc, în format mixt, Conferința științifică internațională „Perspective interdisciplinare asupra cunoașterii”, desfășurată în cadrul sub-programului de cercetare 040103.

La eveniment au participat cercetători, cadre didactice, doctoranzi și practicieni din 5 țări: Republica Moldova, România, Kazahstan, Emiratele Arabe Unite și Ucraina, reuniți în cadrul unei ședințe plenare și al trei secțiuni tematice: Secția I – Didactica științelor, Secția II – Științele educației, Secția III – Psihologie educațională.

Numărul total de participanți: 61;

Numărul de participanți străini: 20;

Numărul de lucrări prezentate și incluse în culegere: 48, dintre care 16 semnate de autori din România, Kazahstan, Emiratele Arabe Unite și Ucraina, 3 lucrări – cu Autori și din Republica Moldova.

În urma comunicărilor și dezbaterilor, s-a ajuns la următoarele concluzii:

Într-o lume marcată de accelerarea transformărilor tehnologice, informaționale și sociale, înțelegerea proceselor de cunoaștere din perspectivă interdisciplinară devine o condiție esențială pentru fundamentarea unei educații de calitate. Conferința științifică internațională „Perspective interdisciplinare asupra cunoașterii” a reunit cercetători din domeniile didacticii științelor, științelor educației și psihologiei educaționale, care și-au concentrat atenția asupra relației dintre curriculum, procesele cognitive și condițiile psihologice ale învățării, configurând o direcție analitică unitară a culegerii de lucrări.

În domeniul didacticii științelor, comunicările au evidențiat disfuncții ale alinierii dintre curriculum, evaluare și învățarea efektivă, precum și necesitatea unor modele operaționale noi – precum evaluarea concepută ca ciclu cognitiv – capabile să integreze etapele gândirii elevului cu tipuri specifice de activități de evaluare. Au fost aduse în discuție, de asemenea, impactul diferențiat al scrisului de mână și al tastării asupra procesării cognitive, precum și oportunitățile și riscurile integrării inteligenței artificiale în dezvoltarea competențelor digitale.

În domeniul științelor educației, lucrările prezentate au deplasat accentul spre aplicabilitate și contexte educaționale concrete: intervenția centrată pe funcția comportamentului în cazul comportamentelor autostimulatoare din spectrul autist, învățarea vizibilă ca mecanism de autoreglare, arhitectura securității psihologice în educația incluzivă, precum și abordările interdisciplinare care valorifică instrumente lingvistice, istorice și religioase pentru consolidarea gândirii științifice.

Secțiunea de psihologie educațională a adus în prim-plan condițiile psihologice ale învățării și ale dezvoltării: reglarea emoțională, securitatea și reziliența psihologică, precum și vulnerabilitatea la dezinformare și la mentalitatea conspiraționistă. Rezultatele cercetărilor prezentate au confirmat rolul protector al alfabetizării media și al gândirii critice, dependența învățării de echilibrul emoțional și de calitatea mediului socio-educational, precum și importanța securității psihologice pentru starea de bine și satisfacția profesională a cadrelor didactice.

Este important de remarcat că, dincolo de diversitatea tematică și de numărul mare de autori, culegerea de lucrări se remarcă prin unitate: învățarea este înțeleasă ca rezultat al interacțiunii dintre structuri curriculare, procese cognitive și condiții psihologice, iar cunoașterea – ca proces complex, dependent de interacțiunea dintre structuri conceptuale, contexte educaționale și mecanisme de autoreglare.

S-au formulat următoarele recomandări:

- A promova rezultatele recente ale cercetărilor privind relația dintre curriculum, procesele cognitive și condițiile psihologice ale învățării în rândul cadrelor didactice, al

formatorilor și al decidenților educaționali, în vederea integrării acestora în practica educațională curentă;

- A încuraja testarea și validarea unor modele operaționale de evaluare formativă centrate pe cicluri cognitive, care să susțină dezvoltarea metacogniției și reglarea autonomă a învățării;

- A consolida, la nivelul instituțiilor de învățământ, programe de dezvoltare a gândirii critice și a alfabetizării media, ca mecanisme de protecție împotriva dezinformării și a mentalității conspiraționiste;

- A dezvolta și a extinde strategii educaționale pentru securitatea psihologică și reziliența elevilor, inclusiv a celor cu cerințe educaționale speciale (CES), precum și pentru starea de bine a cadrelor didactice;

- A promova integrarea responsabilă a inteligenței artificiale și a altor tehnologii digitale în procesul instructiv-educativ, cu atenție la impactul acestora asupra proceselor cognitive și asupra organizării cunoașterii;

- A consolida parteneriatele naționale și internaționale în domeniile didacticii științelor, științelor educației și psihologiei educaționale, facilitând schimbul de bune practici între Republica Moldova, România, Kazahstan, Emiratele Arabe Unite și Ucraina;

- A revizui și a actualiza programele de formare inițială și continuă a cadrelor didactice – la nivel de licență, masterat și doctorat – pentru a include abordări interdisciplinare, centrate pe competențe și pe condițiile psihologice ale învățării;

- A susține continuitatea cercetării științifice prin inițierea de proiecte instituționale, doctorale și de colaborare internațională, care să reflecte tendințele actuale privind interacțiunea dintre curriculum, cogniție și securitate psihologică.

Adoptată în cadrul Conferinței Științifice Internaționale „Perspective interdisciplinare asupra cunoașterii”, organizată în format mixt la data de 8 mai 2026, de către Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, cu participarea cercetătorilor, cadrelor didactice și doctoranzilor din Republica Moldova, România, Kazahstan, Emiratele Arabe Unite și Ucraina.

În numele Comitetului Științific

Conf. univ. dr. Mihail CALALB – Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Republica Moldova

Conf. univ. dr. hab. Sergiu SANDULEAC – Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Republica Moldova

Dr. cerc. Carmen-Gabriela BOSTAN – Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație, București, România

Dr. hab. Mihail ȘLEAHTIȚCHI – Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova

Gary PHEIFFER, PhD – Heriot-Watt University, Dubai, Emiratele Arabe Unite

Linkuri la înregistrările video: [DE COMPLETAT]